

Eötvös Loránd szakmai öröksége a Miskolci Egyetemen – előadói nap

A Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara, az ME Műszaki Földtudományi Kar Geofizikai Intézeti Tanszéke, a Magyar Geofizikusok Egyesülete Észak-magyarországi Csoportja, az EAGE Miskolc Student Chapter és az MTA MAB Geoinformatikai és Térinformatikai Munkabizottsága szervezésében 2019. szeptember 5-én a Miskolci Egyetem Csókás János-termében „Eötvös Loránd szakmai öröksége a Miskolci Egyetemen” címmel előadói napot tartottak az EÖTVÖS'100 rendezvénysorozat jegyében. Az előadói napot *Szűcs Péter*, az ME Műszaki Földtudományi Kar dékánja nyitotta meg. A rendezvényen *Bodoky Tamás*, az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet volt igazgatója elnökölt.

Ormos Tamás Eötvös Lorándról beszél

Turai Endre, az emlékülés házigazdája

Eötvös életútját, az elméleti és gyakorlati vonatkozású és geofizikán túlmutató tudományos eredményeit *Ormos Tamás* ismertette „Báró Eötvös Loránd életműve” című előadásában. A résztvevők megtekinthették az Eötvös által készített, utómunkán átesett térhatású fotókat is. Mint a „Kísérleti fizika” c. egyetemi tárgy jegyzőjének Eötvös eredeti aláírásával is találkozhattunk *Ormos Tamás* nagyapjának indexében. A következő két előadás, *Baráth István* „Az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet (ELGI) Miskolci csoportjának megalakulása és feladatai”, majd *Hursán László* „A Magyar Geofizikusok Egyesülete Alföldi és Észak-magyarországi Csoportjának megalakulása” c. előadásai azért voltak érdekesek, mert nem csupán

A miskolci Eötvös Loránd-emlékülés résztvevői

Hursán László a Tanszék régi emlékeit eleveníti fel

tényszerű visszaemlékezésen alapultak. A megalakulás ismertetése mellett a két előadásban közös volt a „kezdeti” időszakban különösen elengedhetetlen intuíció, továbbá a geofizikus-geológus-fúrómérnök együttműködés kiemelése. Turai Endre „A Geofizikai Intézeti Tanszék oktató és kutató munkája” c. előadásából kitűnt, hogy a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás komoly kihívást jelent a Geofizikai Tanszék számára. A külföldi hallgatók jelenléte miatt a szakirányok döntő részén angol nyelvű geofizikai témájú előadások és gyakorlatok vannak. Az utóbbiaknál – a tanszéki kutató munkájához hasonlóan – a meglévő tanszéki műszerpark jól használható. Vass Péter „A Magyar Geofizikusok Egyesülete Alföldi és Észak-magyarországi Csoportjának megalakulása” c. előadásában a megalakulást és az azt követő fontosabb eseményeket is ismertette, és részben fotókkal is dokumentálta. A délelőtti blokk két további prezentációja a gravitációs hullámok kutatásával foglalkozott, és sokunknak új ismereteket nyújtott. Majár János „Új ablak a világegyetemre: a gravitációs hullámok” c. előadásában elsősorban az elméleti fizikai, míg Paripás Béla „A gravitációs hullámok detektálása lézerinterferometrius módszerrel” c. előadásában inkább a kísérleti fizikai megközelítés dominált.

A délutáni előadásblokk Kiss János, Szabó Zoltán „Eötvös álma – gravitációs és mágneses kutatási eredmények” c. előadásával folytatódott. A spektrálanalízis révén különböző mélységintervallumokra megadott gravitációs és mágneses hatók megjelenítését és geológiai szintézisét mutatta be az előadó. A következő előadás, Baracza Mátyás Krisztián, Benedek Judit, Kis Márta, Koppán András, Roman Leonhardt, Bruno Meurers, Papp Gábor, Hannu Ruotsalainen, Varga Péter „Geodinamikai kutatások a Pannon medencében – új eredmények és célok” c. előadás első két társszerzője elsősorban az eddigi kutatás során felmerült (abszolút és relatív) graviméteres műszeres és adatfeldolgozási feladatok megoldásáról számolt be. Abordán Armand, Dobróka Mihály, Völgyesi Lajos „A nehézségi erőter potenciálfüggvényének 3D rekonstrukciója” c. előadásukban az elméleti bevezető részt követően terepi adatokra az Eötvös-tenzor elemeinek sorfejtéses inverzióval történő meghatározását mutatta be. Szabó Norbert Péter „A 3D gravitációs inverz feladat” c. előadása során részletesen ismertette az elméleti alapokat, majd egy új-funlandi 3D-s érc-kutatási feladat megoldását mutatta be az UBC Grav-3D szoftver felhasználásával. Nádasi Endre Kázmér „Magnetotellurikus mélyszerkezet-kutatás egy kanadai és egy magyarországi példán keresztül” c. előadásában egy 3D-s kanadai ősmasszívumi anizotróp terület érc-kutatási és az irotai (Cserehát) szerkezet MT kutatási esettanulmányát ismertette. Végül egy angol nyelvű előadásra került sor Mahmoud Ibrahim Abdelaziz „Gravity data interpretation for the purpose of structural mapping” címmel. Ennek során a sínai-félsziget sivatagi része alatti blokkos szerkezetek gravitációs leképezéséről kaptunk áttekintést.

Az előadóülés Bodoky Tamás és Turai Endre befejező gondolataival zárult. A szeptember 5-én Miskolcon elhangzott előadások jelentős része megtalálható a <https://eotvos100.hu> honlapon.

Pethő Gábor